

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/259/2015
Identifikačné číslo spisu: 7015200295
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7015200295.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: l.day, s.r.o., so sídlom Mlynárska 19, Košice, právne zastúpeného: JUDr. Jana Pavlová, advokátka, so sídlom Mlynárska 19, Košice, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0584/99/2014 zo dňa 21. januára 2015, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/28/2015-60 zo dňa 1. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/28/2015-60 zo dňa 1. októbra 2015 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 84,31 € na účet právnej zástupkyne žalobcu JUDr. Jane Pavlovej, advokátke, Košice, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom č. k. 6S/28/2015-60 zo dňa 1. októbra 2015 podľa § 250j ods. 2 písm. e/, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. SK/0584/99/2014 zo dňa 21. januára 2015 a rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach č. P/0163/08/14 z 23. júna 2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 396,08 €.

Krajský súd v Košiciach preskúmal rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

Krajský súd z obsahu spisu zistil, že inšpektori SOI vykonali dňa 14.03.2014 o 14:05 hod. v prevádzke

žalobcu kontrolu. Z inšpekčného záznamu zo dňa 14.03.2014 vyplýva, že na riadne zaplatený kontrolný nákup, t.j. nákup vykonaný osobou mladšou ako 18 rokov K. S. (vek 14 rokov) cigariet značky L&M modré v cene 2,70 €, nebol vydaný doklad o kúpe z ERP (elektronická registračná pokladnica). V časti vysvetlivka predavačka C. C. vlastnou rukou napísala: „Je mi ľúto, menovaný sa mi nezdal taký mladý a na základe toho som od neho nepýtala OP“. Inšpekčný záznam predavačka C. C. riadne podpísala a opatrla pečiatkou žalobcu. Žalobcovi bolo zaslané oznámenie o začatí správneho konania z 22.05.2014, v ktorom je uvedené, že sa začína správne konanie pre porušenie povinnosti predávajúceho vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe účtovanom v hodnote 2,70 € nebol vydaný doklad o kúpe výrobku. Týmto konaním došlo k porušeniu § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za ktoré zodpovedá žalobca. Žalobca sa k začatiu správneho konania vyjadril písomne podaním z 27.05.2014, v ktorom uviedol, že spotrebiteľovi bol vydaný pokladničný doklad vytlačený z ERP pokladne, ale spotrebiteľ si ho z predajného pultu nechal v súvislosti s čím predložili videozáznam z kamerového systému, ktorý monitoruje predajný priestor zo dňa 14.03.2014. Prvostupňový správny orgán bez nariadenia pojednávania dňa 23.06.2014 vydal rozhodnutie č. P/0163/08/14, ktorým žalobcovi uložil na základe vykonanej kontroly dňa 14.03.2014 pokutu pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, keď v čase kontroly účastník konania nevydal doklad o kúpe výrobku zakúpeného vo vykonanom kontrolnom nákupe, účtovanom v hodnote 2.70 € vo výške 600 €.

Krajský súd uviedol, že v predmetnej veci ide o preskúvanie zákonnosti rozhodnutí a postupov správnych orgánov o postihu za priestupok a na konanie o priestupkoch sa vzťahuje zákon o priestupkoch. Na uloženie peňažnej pokuty je preto potrebné aplikovať článok 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Dohovoru, v zmysle ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, keďže Slovenská republika sa čl. 1 ods. 2 Ústavy zaviazala, že uznáva a dodržiava všeobecné záväzné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky a uvedený Dohovor sa podľa článku 154 Ústavy stal súčasťou správneho poriadku a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Uvedené podporuje aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá je jednotná v tom, že trestnoprávne princípy sa analogicky aplikujú i v správnom trestaní a že na trestanie za správne delikty podlieha obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska treba vykladať aj všetky záruky, ktoré sa poskytujú obvinenému.

Podľa krajského súdu už správny orgán prvého stupňa sa v konaní dopustil takej vady, ktorá mohla mať za následok nedostatočne zistený skutkový stav podmieňujúci zákonnosť jeho rozhodnutia, ktorý nedostatok neodstránil ani žalovaný. Zákonodarca v správnej norme, t. j. v zákone o ochrane spotrebiteľa stanovil, že správny orgán rozhoduje o uložení pokút za priestupky podľa všeobecného predpisu o priestupkoch. Podľa § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch vykoná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu. Z predložených administratívnych spisov nevyplýva, že by správny orgán, či už prvostupňový alebo žalovaný ako odvolací orgán so žalobcom prejednal priestupok kladený mu za vinu na ústnom pojednávaní alebo aby sa žalobca odmietol dostaviť na ústne pojednávanie, na ktorú vadu súd prihliadol z úradnej povinnosti, keďže má za následok odňatie práva žalobcovi na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy. Z predložených administratívnych spisov mal krajský súd za zrejmé iba to, že prvostupňový správny orgán zaslal žalobcovi oznámenie o začatí správneho konania z 22.05.2014 s poučením, že ako účastník sa môže vyjadriť k dôvodom konania do 8 dní od doručenia oznámenia, ale zo spisu vôbec nevyplýva, že by bolo vo veci nariadené pojednávanie, resp. aby žalobca nejakým spôsobom sa odmietol dostaviť na ústne pojednávanie. Uvedené procesné pochybenie bolo podľa krajského súdu dostačujúce na zrušenie rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu v zmysle § 250j ods. 2

písm. e/ O.s.p.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobu zamietla, alternatívne aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že v predmetnej veci nariadenie ústneho pojednávania osobitný zákon neustanovuje, pričom správny orgán považoval skutkový stav za presne a spoľahlivo zistený a teda vzhľadom na skutočnosť, že by ústne pojednávanie neprispelo k objasneniu veci, toto z vlastného podnetu nenariadil. Podľa názoru žalovaného neuskutočnenie ústneho pojednávania v predmetnej veci nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou. Správny orgán akým je žalovaný nespĺňa atribúty neustranného a nezávislého súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a teda verejné prerokovanie trestného obvinenia, resp. v danom prípade uskutočnenie ústneho pojednávania pred žalovaným nemôže naplniť čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje takéto prerokovanie pred nezávislým a neustranným súdom. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu II. ÚS 134/2014, podľa ktorého neuskutočnenie ústneho pojednávania v konaní pred správnym orgánom nespôsobuje ujmu požiadavkám podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spočívajúcim v zachovaní princípu ústnosti, verejnosti a prítomnosti na prerokovaní veci.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že je nepochybné, že ústne pojednávanie, ktoré v konaní správneho orgánu v prvom stupni absentovalo má minimálne vzhľadom na spornosť skutkových okolností, žalovaným neakceptovaný výsluch svedka a zložitost' právnych otázok svoje zákonné opodstatnenie. Napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za vecne správny a preto ho navrhol potvrdiť a zaviazat' žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, ako vecne správny potvrdil a súčasne odkazuje na jeho podrobné dôvody vo vzťahu ku všetkým dôvodom podaného odvolania, s ktorými sa krajský súd náležite po stránke skutkovej aj právnej vysporiadal a odvolací súd nevidí dôvod na zopakovanie vecne správnych dôvodov rozsudku krajského súdu.

Podľa § 219 ods. 2 OSP odvolací súd len dopĺňa dôvody prvostupňového rozsudku nasledovne:

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0584/99/2014 zo dňa 21. januára 2015, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Košiciach č. P/0163/08/14 zo dňa 23. júna 2016, ktorým žalobcovi uložil pokutu vo výške 600 € pre porušenie povinnosti podľa § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Slovenská republika je viazaná Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

"Dohovor"), to znamená, že v Slovenskej republike má každá fyzická a právnická osoba zaručené právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru. Súčasťou práva na spravodlivý proces je právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré subsumuje základné súdno-procesné princípy. Tieto princípy sa vzťahujú aj na konanie správne. Princípami spravodlivého súdneho konania sú najmä princíp "rovnosti zbraní", "kontradiktórnosť súdneho konania", "právo osobnej prítomnosti na konaní" a "zákaz inkriminácie vlastnej osoby".

Uvedené princípy sú aj súčasťou zákonnej úpravy konania o správnych deliktach, ktorá je subsidiárne obsiahnutá v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). Správne orgány musia v konaní a pri rozhodovaní dodržiavať najmä základné zásady správneho konania (§ 3 správneho poriadku), ustanovenie správneho poriadku týkajúce sa zisťovania podkladov pre rozhodnutie (§ 32 a nasl. správneho poriadku) ako aj ustanovenia správneho poriadku zakotvujúce finálne štádium správneho konania, t.j. vydanie rozhodnutia (§ 46 a nasl. správneho poriadku).

V ustanovení § 3 správneho poriadku sú zakotvené základné zásady správneho konania. Jednou z nich je zásada zákonnosti (§ 3 ods. 1). Z uvedenej zásady vyplýva, že správne orgány sú v konaní a pri rozhodovaní povinné postupovať v súlade s Ústavou SR, zákonmi a ostatnými právnymi predpismi. V neposlednom rade sú povinné prihliadať aj na obsah medzinárodných zmlúv, ktoré v súlade s čl. 7 Ústavy SR majú prednosť pred zákonmi.

Ďalšou základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Táto zásada je zakotvená nielen v § 3 ods. 4 správneho poriadku, ale je premietnutá aj v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 ods. 1, § 46, § 47 ods. 3). Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia).

Podľa § 23 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa sa priestupku dopustí ten, kto poškodí práva spotrebiteľa, tým, že poruší tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 23 ods. 3 tohto zákona sa na priestupky a ich prejednávanie vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

Podľa § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch o priestupku vykoná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Podľa § 21 ods. 1 správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon.

Z obsahu administratívneho spisu má najvyšší súd za preukázané, že vo vysvetlivke v inšpekčnom zázname pracovníčka prítomná počas kontroly v kontrolovanej prevádzkarni uviedla vysvetlenie týkajúce sa výlučne osoby spotrebiteľa vo vzťahu k jeho veku a požadovaniu identifikačného dokladu. Žiadne iné vyjadrenie, ktoré by sa vzťahovalo k tvrdenému porušeniu povinnosti vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe v inšpekčnom zázname nie je.

Správne konanie je spravidla ovládané zásadou písomnosti a neverejnosti. Ústne konanie sa preto vo všeobecnosti na rozdiel od súdneho konania nevyžaduje. Napriek tomu procesný inštitút ústneho pojednávania je nevyhnutný aj v správnom konaní. Cieľom ústneho pojednávania je predovšetkým zistiť skutočný stav veci a pokiaľ možno odstrániť rozpory medzi účastníkmi. V danom prípade mal byť podkladom pre nariadenie ústneho pojednávania nielen rozpor vo výpovediach, ale aj to, že na vec sa

primerane vzťahuje zákon o priestupkoch a podľa tohto zákona správny orgán nariaďuje ústne pojednávanie obligatórne.

Po preskúmaní prvostupňového súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného správneho orgánu, najvyšší súd dospel zhodne s názorom krajského súdu k právnemu záveru, že rozhodnutie žalovaného vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci v ponímaní presnosti a plnosti zistení.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. ako aj rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal úspech v odvolacom konaní priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Trovy odvolacieho konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby:

1. vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 14.12.2015 vo výške 61,87 € podľa § 11 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (účinné v čase vykonania právneho úkonu), vo výške 1/13 základnej sadzby tarifnej odmeny, t.j. 61,87 € a paušálna náhrada výdavkov vo výške 8,39 € podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.,
celkom 70,26 € + 20% DPH = 84,31 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.